

Анотації лекцій

Лекція № 1-2

Тема: Вступ. Масова комунікація як явище.

План:

1. Поняття про масову комунікацію.
2. Визначення масової комунікації.
3. Комунікація як процес та його ознаки.
4. Модель масової комунікації.
5. Функції масової комунікації.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Кієво-Могилянська академія”, 2008.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 3

Тема: Природа та історія масової комунікації.

План:

- Періоди розвитку масової комунікації: Просвіта, 2008. – 260 с.
- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Лекція № 4

Тема: Типи, форми і моделі комунікації

План:

1. Види комунікації: внутрішньоособистісна, міжособистісна, внутрішньо-групова, міжгрупова, масова комунікація.
2. Типи комунікації за масштабністю процесу комунікації, за ступенем організованості.
3. Форми комунікації.
4. Формати масової комунікації.
5. Моделі комунікації.

Література:

- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Здоровега В.Й.* Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
- Масова комунікація: Підручник / *А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.* – К.: Либідь, 1997. – 216 с.

- Москаленко А.З.* Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.

Лекція № 5

Тема: Види масової комунікації

План:

1. Масмедійні комунікації.
2. Рекламна комунікація.
3. PR-комунікації.
4. Пропагандистська комунікація.
5. Агітаційна комунікація.

Література:

- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжна-родні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 6

Тема: Фактори масової комунікації

План:

1. Людські (особистісні) фактори масової комунікації.
2. Інструментально-технологічні фактори масової комунікації.
3. Ситуаційні фактори масової комунікації.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжна-родні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 7

Тема: Маси. Формування мас, їх види та ознаки.

План:

1. Поняття про маси. Визначення мас.
2. Види мас. Стихійні і штучні маси.
3. Ознаки маси.

4. Фази існування маси.
5. Масифікація.
6. Натовп і публіка.
7. Масова аудиторія.
8. Настрої, думки, свідомість і поведінка мас.

Література:

- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маси. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.

Лекція № 8-9

Тема: Комунікатори і комуніканти як суб’єкти комунікації.

План:

1. Поняття про професійного комуніканта.
2. Професійний і соціальний аспекти діяльності професійних комунікантів.
3. Типи комунікантів у масовій комунікації.
4. Творче й виробниче в діяльності професійних комунікантів.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Модуль 2. Властивості інформації як базового поняття масової комунікації

Лекція № 1

Поняття інформації. Типологічна характеристика масової інформації.

План:

1. Зміст понять «інформація», «масова інформація».
2. Поняття інформації у філософському аспекті.
3. Специфіка та атрибутивні особливості інформації.
4. Особливості інформації у різних видах ЗМІ.
5. Масова інформація як соціальний феномен.

6. Закономірності масовоінформаційної діяльності та її закономірності.

Література:

- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Лекція № 2-3

Історія інформаційного розвитку суспільства.

План:

1. Періодизація інформаційного розвитку суспільства.
2. Період засобів локальної передачі інформації.
3. Період засобів напівмасової передачі інформації.
4. Період засобів масової передачі інформації.

Література:

- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. – Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Лекція № 4-5.

Основні властивості інформації, їх оцінювання та вимірювання

План:

1. Природа інформації.
2. Якість інформації: характеристика основних її форм.
3. Новизна інформації.
4. Цінність та своєчасність інформації.
5. Достовірність інформації.

Література:

- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. – К., 2004. – 200 с. [Рукопис].

Партико З. В. Образна концепція теорії інформації. Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Лекція № 6 **Законодавче регулювання масовоінформаційної діяльності**

План:

1. Норми, що регулюють виробничу діяльність журналіста.
2. Законодавчі акти та професійні стандарти масово інформаційної діяльності:
 - 2.1. Закон України „Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні”.
 - 2.2. Закон України „Про телебачення і радіомовлення”.
 - 2.3. України „Про інформаційні агентства”.
 - 2.4. Закон України „Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів”.
3. Найтипівіші журналістські помилки щодо порушення законодавства України.

Література:

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.
Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.
Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання: 1. На матеріалі друкованих ЗМІ навести не менше 3 прикладів порушення законодавства України про інформаційну діяльність.

Лекція № 7 **Види інформації та основні її функції**

План:

1. Види інформації. Аналогова та дискретна інформація.
2. Статична та динамічна інформація. Знакова і незнакова інформація.
3. Вербальна інформація (образна, понятійна, образно-понятійна).
4. Основні типи масової та суспільної інформації.
5. Функції масової інформації.

Література:

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
Партико З. В. Образна концепція теорії інформації. Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.
Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Лекція № 8 **Сегментація аудиторії та її соціально-психологічні характеристики.**

План:

1. Загальна характеристика аудиторії ЗМІ. Мотиви звернення до певних ЗМІ.
2. Класифікація аудиторій. ЗМІ та їх відповідність певним аудиторним прошаркам.
3. Соціально-психологічні особливості аудиторії.
4. Інформація та інформаційні потреби аудиторії.
5. Критерії свободи ЗМІ та проблеми медіа виховання аудиторії.
6. Проблема сегментації аудиторії та роль інформаційних стереотипів.

Література:

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.
Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання для самостійної роботи

1. Навести приклади певних ЗМІ, що охоплюють різні типи аудиторії.
2. Підготувати реферат на тему: Особливості національного менталітету та розвиток ЗМІ в Україні та світі.

Лекція № 9

Інформаційний простір. Види та особливості.

План:

1. Види інформаційних просторів та їх загальна характеристика.
2. Національний інформаційний простір.
3. Інформаційна політика держави (внутрішня та зовнішня).
4. Правові засади керування інформаційним простором держави в періоди стабільності і нестабільності.
5. Інформування та аналітика, пропаганда і контрпропаганда.
6. Оцінка інформаційної діяльності. Критерії оцінки ефективності ЗМІ.

Література:

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К., 1998. – 334 с.
Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.
Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання для самостійної роботи

1. Навести приклади пропаганди, контрпропаганди в українських ЗМІ. (Письмово, не менше 3 прикладів).
2. Дати відповідь, що таке об'єктивність інформування. Аргументувати.

Лекція № 10

Створення, зберігання та тиражування інформації.

План:

1. Історія виробництва і розповсюдження інформації.
2. Технологія виробництва інформації.
3. Зберігання, тиражування та розповсюдження інформації.
4. Сучасні технології масовоінформаційної діяльності.

Література:

Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації.– К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999.– 308 с.

Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.

Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Завдання для самостійної роботи

Навести приклади журналістських творів, які ґрунтуються на безпосередній роботі з джерелами.

Лекція № 11

Джерела інформації та робота з ними.

План:

1. Основні джерела отримання інформації.
2. Матеріальні носії інформації та їх види.
3. Методи аналітико-синтетичного опрацювання документів (бібліографування, індексування, анотування, реферування, пошук, коректура, редагування, переклад, готування оглядів).
4. Робота репортера. Пошук і збір інформації.
5. Поширення інформації з Інтернету.

Література:

Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації.– К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999.– 308 с.

Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.

Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Лекція № 12

Суспільна думка та масовоінформаційна діяльність.

План:

1. Суспільна думка як філософське поняття, особливості її формування ЗМІ.
2. Відповідальність журналіста та професійні стандарти.
3. Медіа захист різних аудиторних груп. Медіа виховання.
4. Функції ЗМІ в тоталітарних та демократичних суспільствах.
5. Принципи і функції журналістики в інформаційній діяльності.

Література:

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.

- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації.– К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999.– 308 с.

Завдання: 1. Навести приклади журналістських творів, в яких порушені професійні стандарти щодо формування суспільної думки.

2. Написати виступ на тему: Реалізація функцій і принципів журналістики в процесах формування громадської думки.

Лекція 13-14

Інформаційна безпека держави. Інформаційна війна.

План:

1. Основні складові інформаційної безпеки України.
2. Поняття інформаційної війни. Історія виникнення.
3. Види і форми психологічної/інформаційної війни.
4. Методи і прийоми ведення інформаційної війни.
5. Способи захисту від інформаційної зброї у XXI ст.

Література:

- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Почепцов Г.* Сучасні інформаційні війни / Георгій Почепцов. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с.

III. ПОНЯТТЯ ПРО МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВПЛИВ

Лекція № 1

Масовокомунікаційна індустрія як комунікант

План:

1. Зміст поняття “комунікативні технології”.
2. Комунікативна діяльність та її складові.
3. Типи комунікації.
4. Типологія комунікативних досліджень у сучасному науковому дискурсі.
5. Структура і функції ЗМК в системі управління масовою комунікацією.
6. Комунікаційна кампанія й виробництво інформації.
7. Трансформація систем масової комунікації.

Література:

- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.

Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.
Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.
Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Лекція № 2-3

Масовий вплив як комунікаційний процес

План:

1. Поняття впливу в журналістикознавстві.
2. Основи масовокомунікаційного впливу.
3. Концептуальні засади масовокомунікаційного впливу.
4. Види масовокомунікаційного впливу.
 - 4.1. Масове зараження.
 - 4.2. Масова сугестія.
 - 4.3. Масова маніпуляція.

Література:

Здорова В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.
Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.
Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 4

Технологія масовокомунікаційного впливу

План:

1. Поняття про технологію.
2. Основні атрибути технології впливу.
3. Концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.
4. Ознаки технологій масового впливу в рамках концепту “четверта влада”.
5. Види масовокомунікаційних технологій.
 - Технології проектування та змін соціального простору.
 - Інформаційні технології.
 - Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування.
 - PR-технології.
 - Рекламні технології.

Література:

Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.

Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.

Корнєв М. Н., Фомічова В. М. Психологія масової поведінки / Ін-т післядипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.

Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 5

Засоби, методи, техніки масовокомунікаційного впливу.

План:

1. Засоби масовокомунікаційного впливу.
2. Методи масовокомунікаційного впливу.
3. Техніки масовокомунікаційного впливу.

Література:

Джеймс, Лалл. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С”, 2002.

Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.

Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.

Корнєв М. Н., Фомічова В. М. Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.

Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 6-7

Ефективність масової комунікації. Типологія комунікативних ефектів

План:

1. Поняття комунікативного акту й комунікативного ефекту в масовій комунікації.
2. Ефективність комунікації і її складові.
3. Неefективна комунікація.
4. Причини зниження ефективності комунікації.
5. Типологія комунікативних ефектів.

Література:

Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.

Корнєв М. Н., Фомічова В. М. Психологія масової поведінки / Ін-т післядипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.

Назаров М. М. Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.

Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Лекція № 8

Міфологічна та перформансна комунікація

План

1. Міфологічна комунікація та її функції у системі комунікаційних процесів
2. Поняття міф, архетип у сучасній комунікації
3. Основні функції міфу в соціально-політичних процесах
4. Типологічна класифікація сучасних міфів.
5. Перформансна комунікація як специфічний вид комунікативного процесу

6. Гра, свято, ритуал у комунікативному та культурному оформленні соціуму
7. Сучасні форми перформансної комунікації. Флеш-моб та його комунікаційна семантика.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.
- Толкачова Н.* Звичасве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Лекція № 9

Технології політичних комунікацій. Спін-доктор.

План

1. Пропаганда як соціально-психологічний феномен. Комунікативна схема пропаганди
2. Класифікація видів пропаганди. Механізми впливу.
3. Сутність та особливості виборчих технологій. Класифікація.
4. Політичний імідж: технологія створення.
5. Спіндоктор у системі політичних комунікацій та його функції.
6. П'ять типів роботи спіндоктора. Схема та різновиди.

Література:

- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. Монографія. Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Лекція № 10

Глобалізація систем масової комунікації

План

1. Сутність і феномен глобалізації.
2. Глобалізація та медіа.
3. Масова комунікація глобального суспільства.
4. Інфосфера та глобальні комунікаційні моделі.

Література:

- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сьюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. К., 2004. 200 с. [Рукопис].
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. Монографія. Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 134 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Змістовий модуль 1

МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ПРОФЕСІЙНА МАСОВО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Практичне заняття № 1

Тема: Вступ. Масова комунікація як явище.

План:

1. Поняття про масову комунікацію.
2. Визначення масової комунікації.
3. Комунікація як процес та його ознаки.
4. Модель масової комунікації.
5. Функції масової комунікації.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С”, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.
- Корнєв М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маса.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Виписати зі словників і підручників визначення комунікації, подумати, яке з них найбільш точно відображає його природу.
2. Дібрати власні приклади на підтвердження тез лекції про функції масової комунікації.

Практичне заняття № 2
Тема: Природа масової комунікації.

План:

1. Періоди розвитку масової комунікації:
 - дописемний,
 - писемний,
 - друкарський,
 - аудіовізуальний,
 - новітній.
2. Характер масової комунікації.
3. Система масової комунікації.
4. Структура масової комунікації.

Література:

- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.
- Масова комунікація: Підручник / *А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.* – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.
- Різун В. В.* Маси. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: *Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О.,* – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Москаленко А.З.* Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.
- Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.
- Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення на тему: «Мовець як автор», «Свідоме авторство» або «Перше відчуження твору від автора».
2. Підготувати і пояснити таблицю «Структура масової комунікації».

Практичне заняття № 3
Тема: Типи, форми і моделі комунікації

План:

1. Види комунікації: нутрішньоособистісна, міжособистісна, внутрішньо-групова, міжгрупова, масова комунікація.
2. Типи комунікації за масштабністю процесу комунікації, за ступенем організованості.
3. Форми комунікації.
4. Формати масової комунікації.
5. Моделі комунікації.

Література:

- Здорова В.Й.* Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.
- Корнєв М.Н., Коваленко А.Б.* Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995. – 304 с.
- Масова комунікація: Підручник / *А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.* – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.
- Різун В. В.* Маси. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: *Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О.,* – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Масова комунікація: Підручник / *А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.* – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
- Москаленко А.З.* Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Основы творческой деятельности журналиста. – СПб., 2000. – 185 с.
- Пронин Е.И.* Текстовые факторы эффективности журналистского воздействия. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 158 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Виготовити таблицю (плакат, схему) форм масової комунікації.

Практичне заняття № 4
Тема: Види масової комунікації

План:

1. Масмедійні комунікації.
2. Рекламна комунікація.
3. PR-комунікації.
4. Пропагандистська комунікація.
5. Агітаційна комунікація.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.
- Корнєв М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Навести власні приклади всіх видів масової комунікації.
2. Дати пояснення кожному прикладу та обґрунтувати власний вибір.

Практичне заняття № 5

Тема: Фактори масової комунікації

План:

1. Людські (особистісні) фактори масової комунікації:
 - соціально-психологічні фактори комуніканта
 - фактори діяльності комуніканта (активні чинники)
 - соціально-психологічні фактори комуніканта
 - фактори поведінки комуніканта (пасивні чинники)
2. Інструментально-технологічні фактори масової комунікації:
 - фактор валідності засобу спілкування
 - фактор валідності технології спілкування
 - фактор надійності каналу спілкування
3. Ситуаційні фактори масової комунікації:
 - фактор часу
 - фактор простору
 - фактор третьої особи.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжна-родні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізувати ситуаційні фактори масової комунікації: фактор часу, фактор простору, фактор третьої особи. Навести власні приклади для підтвердження їх впливу на засоби масової комунікації.

Практичне заняття № 6

Тема: Маси. Формування мас, їх види та ознаки.

План:

1. Поняття про маси. Визначення мас.
2. Види мас. Стихійні і штучні маси.
3. Ознаки маси.
4. Фази існування маси.
5. Масифікація.
6. Натовп і публіка.
7. Масова аудиторія.
8. Настрої, думки, свідомість і поведінка мас.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжна-родні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Прочитати і законспектувати працю *Різун В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.

Практичне заняття № 7

Тема: Комунікатори і комуніканти як суб'єкти комунікації.

План:

1. Поняття про професійного комуніканта.
2. Професійний і соціальний аспекти діяльності професійних комунікантів.
3. Типи комунікантів у масовій комунікації.
4. Творче й виробниче в діяльності професійних комунікантів.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маса.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Створити таблицю або схему на тему: «Типи комунікантів у масовій комунікації».

Модуль 2. Властивості інформації як базового поняття масової комунікації

Практичне заняття № 1.

Поняття інформації. Типологічна характеристика масової інформації.

План:

1. Зміст понять «інформація», «масова інформація».
2. Поняття інформації у філософському аспекті.
3. Специфіка та атрибутивні особливості інформації.
4. Особливості інформації у різних видах ЗМІ.
5. Масова інформація як соціальний феномен.
6. Закономірності масової інформаційної діяльності та її закономірності.

Література:

- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Практичне заняття № 2

Історія інформаційного розвитку суспільства.

План:

1. Періодизація інформаційного розвитку суспільства.
2. Період засобів локальної передачі інформації.
3. Період засобів напівмасової передачі інформації.
4. Період засобів масової передачі інформації.

Література:

- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. – Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Засоби локальної, напівмасової, масової передачі інформації».

Практичне заняття № 3

Основні властивості інформації, їх оцінювання та вимірювання

План:

1. Природа інформації.
2. Якість інформації: характеристика основних її форм.
3. Новизна інформації.
4. Цінність та своєчасність інформації.

5. Достовірність інформації.

Література:

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.

Партико З. В. Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. – К., 2004. – 200 с. [Рукопис].

Партико З. В. Образна концепція теорії інформації. Монографія. – Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Визначити, які якості і в якій мірі характерні для інформації сучасних ЗМІ.
2. Навести приклади важливості достовірності та новизни інформації.
3. Довести, що така якість, як своєчасність інформації є дуже важливою для газетної преси, або спростувати це твердження.

Практичне заняття № 4

Законодавче регулювання масовоінформаційної діяльності

План:

1. Норми, що регулюють виробничу діяльність журналіста.
2. Законодавчі акти та професійні стандарти масово інформаційної діяльності:
 - 2.1. Закон України „Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні”.
 - 2.2. Закон України „Про телебачення і радіомовлення”.
 - 2.3. України „Про інформаційні агентства”.
 - 2.4. Закон України „Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів”.
3. Найтипівіші журналістські помилки щодо порушення законодавства України.

Література:

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.

Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.

Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.

Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання: 1. На матеріалі друкованих ЗМІ навести не менше 3 прикладів порушення законодавства України про інформаційну діяльність.

Практичне заняття № 5

Види інформації та основні її функції

План:

1. Види інформації. Аналогова та дискретна інформація.
2. Статична та динамічна інформація. Знакова і незнакова інформація.
3. Вербальна інформація (образна, понятійна, образно-понятійна).
4. Основні типи масової та суспільної інформації.
5. Функції масової інформації.

Література:

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.

Партико З. В. Образна концепція теорії інформації. Монографія. – Л.: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Навести власні приклади основних видів інформації.
2. Довести важливість масової інформації у суспільстві.

Практичне заняття № 6

Сегментація аудиторії та її соціально-психологічні характеристики.

План:

1. Загальна характеристика аудиторії ЗМІ. Мотиви звернення до певних ЗМІ.
2. Класифікація аудиторій. ЗМІ та їх відповідність певним аудиторним проширкам.
3. Соціально-психологічні особливості аудиторії.
4. Інформація та інформаційні потреби аудиторії.
5. Критерії свободи ЗМІ та проблеми медіа виховання аудиторії.
6. Проблема сегментації аудиторії та роль інформаційних стереотипів.

Література:

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.

Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.

Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання для самостійної роботи

1. Навести приклади певних ЗМІ, що охоплюють різні типи аудиторії.
2. Підготувати реферат на тему: Особливості національного менталітету та розвиток ЗМІ в Україні та світі.

Практичне заняття № 7

Інформаційний простір. Види та особливості.

План:

1. Види інформаційних просторів та їх загальна характеристика.
2. Національний інформаційний простір.
3. Інформаційна політика держави (внутрішня та зовнішня).
4. Правові засади керування інформаційним простором держави в періоди стабільності і нестабільності.
5. Інформування та аналітика, пропаганда і контрпропаганда.
6. Оцінка інформаційної діяльності. Критерії оцінки ефективності ЗМІ.

Література:

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.

Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К., 1998. – 334 с.

Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.

Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання для самостійної роботи

1. Навести приклади пропаганди, контрпропаганди в українських ЗМІ. (Письмово, не менше 3 прикладів).
2. Дати відповідь, що таке об'єктивність інформування. Аргументувати.

Практичне заняття № 8 Створення, зберігання та тиражування інформації.

План:

1. Історія виробництва і розповсюдження інформації.
2. Технологія виробництва інформації.
3. Зберігання, тиражування та розповсюдження інформації.
4. Сучасні технології масовоінформаційної діяльності.

Література:

Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації.– К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999.– 308 с.

Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.

Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Завдання для самостійної роботи

1. Навести приклади журналістських творів, які ґрунтуються на безпосередній роботі з джерелами.
2. Підготувати таблицю або схему на тему: «Основні джерела інформації сучасних ЗМІ».
3. Підготувати доповідь на тему: «Вимоги до роботи з джерелами інформації».

Практичне заняття № 9 Джерела інформації та робота з ними.

План:

1. Основні джерела отримання інформації.
2. Матеріальні носії інформації та їх види.
3. Методи аналітико-синтетичного опрацювання документів (бібліографування, індексування, анування, реферування, пошук, коректура, редагування, переклад, готування оглядів).
4. Робота репортера. Пошук і збір інформації.
5. Поширення інформації з Інтернету.

Література:

Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації.– К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999.– 308 с.

Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.

Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Практичне заняття № 10

Суспільна думка та масовоінформаційна діяльність.

План:

1. Суспільна думка як філософське поняття, особливості її формування ЗМІ.
2. Відповідальність журналіста та професійні стандарти.
3. Медіа захист різних аудиторних груп. Медіа виховання.
4. Функції ЗМІ в тоталітарних та демократичних суспільствах.
5. Принципи і функції журналістики в інформаційній діяльності.

Література:

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації.– К.: Видавничий центр "Київський університет", 1999.– 308 с.

Завдання: 1. Навести приклади журналістських творів, в яких порушені професійні стандарти щодо формування суспільної думки.

2. Написати виступ на тему: Реалізація функцій і принципів журналістики в процесах формування громадської думки.

Практичне заняття № 11

Інформаційна безпека держави. Інформаційна війна.

План:

1. Основні складові інформаційної безпеки України.
2. Поняття інформаційної війни. Історія виникнення.
3. Види і форми психологічної/інформаційної війни.
4. Методи і прийоми ведення інформаційної війни.
5. Способи захисту від інформаційної зброї у ХХІ ст.

Література:

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни / Георгій Почепцов. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. – 497 с.

Змістовий модуль III

ПОНЯТТЯ ПРО МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВПЛИВ

Практичне заняття № 1

Масовокомунікаційна індустрія як комунікант

1. Структура і функції ЗМК в системі управління масовою комунікацією.
2. Комунікаційна кампанія й виробництво інформації.
3. Трансформація систем масової комунікації.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С.”, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т післядипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати повідомлення на тему: «Взаємодія журналістики і влади у сучасному суспільстві».
2. Дібрати власні приклади на підтвердження тез лекції про структуру і функції ЗМК в системі управління масовою комунікацією.

Практичне заняття № 2

Масовий вплив як комунікаційний процес

1. Поняття впливу в журналістикознавстві.
2. Основи масовокомунікаційного впливу.
3. Концептуальні засади масовокомунікаційного впливу.
4. Види масовокомунікаційного впливу.
 - 4.1. Масове зараження.
 - 4.2. Масова сугестія.
 - 4.3. Масова маніпуляція.

Література:

- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.
- Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.* – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.
- Різун В. В.* Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.

Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.

Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

Завдання для самостійної роботи:

3. Підготувати і пояснити таблицю «Види комунікаційного впливу».
4. Дібрати приклади масового зараження, масової сугестії, масової маніпуляції.

Практичне заняття № 3 Технологія масовокомунікаційного впливу

6. Поняття про технологію.
7. Основні атрибути технології впливу.
8. Концептуальні засади масовокомунікаційних технологій.
9. Ознаки технологій масового впливу в рамках концепту “четверта влада”.

Література:

Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999. – 351 с.

Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995. – 304 с.

Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.

Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 308 с.

Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.

Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.

Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.

Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.

Партико З.В. Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.

Основы творческой деятельности журналиста. – СПб., 2000. – 185 с.

Пронин Е.И. Текстовые факторы эффективности журналистского воздействия. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 158 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Виготовити таблицю (плакат, схему) технологій комунікаційного впливу.

Практичне заняття № 4 Засоби, методи, техніки масовокомунікаційного впливу

1. Засоби масовокомунікаційного впливу.
2. Методи масовокомунікаційного впливу.
3. Техніки масовокомунікаційного впливу.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжна-родні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
- Толкачова Н.* Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
- Чічановський А. А.* Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Навести власні приклади всіх засобів та технік масовокомунікаційного впливу.
2. Дати пояснення кожному прикладу та обґрунтувати власний вибір.

Практичне заняття № 5

Ефективність масової комунікації. Типологія комунікативних ефектів

План:

1. Поняття комунікативного акту й комунікативного ефекту в масовій комунікації.
2. Ефективність комунікації і її складові.
3. Неєфективна комунікація.
4. Причини зниження ефективності комунікації.
5. Типологія комунікативних ефектів.

Література:

- Джеймс, Лалл.* Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002.
- Зернецька О. В.* Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжна-родні відносини. – К.: Освіта, 1999.
- Квіт С.* Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилян-ська академія”, 2008.
- Корнев М. Н., Фомічова В. М.* Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
- Назаров М. М.* Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
- Ольшанский Д. В.* Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
- Почепцов Г. Г.* Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
- Різун В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.

Толкачова Н. Звичаєве право: Навчальний посібник. – 2-е вид. перероб. і доп.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
Чічановський А. А. Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізувати ефективну та неефективну комунікацію.
2. Навести власні приклади для підтвердження ефективності засобів масової комунікації.
3. Проаналізувати ситуативні типи комунікаторів

Практичне заняття № 6

Міфологічна та перформансна комунікація

План

1. Міфологічна комунікація та її функції у системі комунікаційних процесів
2. Поняття міф, архетип у сучасній комунікації
3. Основні функції міфу в соціально-політичних процесах
4. Типологічна класифікація сучасних міфів.
5. Перформансна комунікація як специфічний вид комунікативного процесу
6. Гра, свято, ритуал у комунікативному та культурному оформленні соціуму
7. Сучасні форми перформансної комунікації. Флеш-моб та його комунікаційна семантика.

Література:

1. Гайдук Ю. Мас-медіа як творці сучасних політичних міфів / Ю. Гайдук, В. Зінчук // Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2007. – Вип. 19. – С. 72–76.
2. Зубрицька Л. Й. Сутність, особливості та функції політичного міфу / Л.Й. Зубрицька // Політологічний вісник: зб. наук. праць. – К.: Знання України, 2002. – № 11. – С. 56–65.
3. Безаров О.Т. Політичний міф як інструмент сучасних виборчих технологій / Т.О. Базаров // Соціальні дослідження. – 2006. – № 8 (268). – С. 57–66.
4. Московічі С. Стратегії пропаганди і колективного навіювання // «І» (незалежний культурологічний часопис). – №30. – 2003. – С. 52–58.
5. Харченко Л. Міфотворчість як дієвий чинник суспільно-політичного життя // Вісник Львівського університету. Філософські науки. – 2003. Вип. 5. – С. 199–207.
6. Шедяков В. Діагностика постсучасного міфу / В. Шедяков // Політ. менеджмент. – 2010. – № 2. – С. 17–28.

Завдання для самостійної роботи:

1. Законспектувати 2 наукових розвідки на вибір з метою обговорення їх на семінарському занятті.
2. Знайти приклади різних видів міфів. Обґрунтувати свій вибір.

Практичне заняття № 7

Технології політичних комунікацій. Спін-доктор.

План

1. Пропаганда як соціально-психологічний феномен. Комунікативна схема пропаганди
2. Класифікація видів пропаганди. Механізми впливу.
3. Сутність та особливості виборчих технологій. Класифікація.
4. Політичний імідж: технологія створення.
5. Спіндоктор у системі політичних комунікацій та його функції.
6. П'ять типів роботи спіндоктора. Схема та різновиди.

Література:

- Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. Монографія. Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Практичне заняття № 8

Глобалізація систем масової комунікації

План

1. Сутність і феномен глобалізації.
2. Глобалізація та медіа.
3. Масова комунікація глобального суспільства.
4. Інфосфера та глобальні комунікаційні моделі.

Література:

- Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
- Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1999. – 634 с.
- Партико З. В.* Теорія масової інформації: Конспект курсу лекцій. К., 2004. 200 с. [Рукопис].
- Партико З. В.* Образна концепція теорії інформації. Монографія. Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 134 с.
- Партико З.В.* Теорія масової інформації: Навчальний посібник. – Львів, „Паїс”, 2007. – 122 с.
- Халер М.* Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.

Завдання для самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Інформаційна безпека держави: інформаційні війни, методи захисту».
 1. Законспектувати Закон України „Про інформаційні агентства”, Закон України „Про інформацію”, Закон України „Про телебачення і радіомовлення”.
 2. Законспектувати Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».
 3. Законспектувати Закон України „Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні”.
 4. Підготувати таблицю або схему на тему: «Основні джерела інформації сучасних ЗМІ».
 5. Підготувати доповідь на тему: «Вимоги до роботи з джерелами інформації».
 6. Підготувати доповідь на тему: «Засоби локальної, напівмасової, масової передачі інформації».
 7. Підготувати повідомлення на тему: «Мовець як автор», «Свідоме авторство» або «Перше відчуження твору від автора».
 8. Підготувати і пояснити таблицю «Структура масової комунікації».
 9. Прочитати і законспектувати працю *Різуна В. В.* Маси.— К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 118 с.
 10. Опрацювати теоретичні питання з теми:
«Масовий вплив як комунікаційний процес»
 1. Основи масовокомунікаційного впливу
 2. Визначення масовокомунікаційного впливу
 3. Концептуальні засади масовокомунікаційного впливу
 4. Професійні засади масовокомунікаційного впливу
 5. Види масовокомунікаційного впливу
 - Масове зараження
 - Масова сугестія
 - Масова маніпуляція
-
2. **Технологія масовокомунікаційного впливу**
 1. Основи технології масовокомунікаційного впливу
 2. Види масовокомунікаційних технологій
 - Технології проектування та змін соціального простору
 - Інформаційні технології
 - Інформаційні інтерактивні технології, або інтерактивні технології спілкування (PR-технології , Рекламні технології, Пропагандистські технології , Технології нових медіа)
 3. Засоби, методи, техніки масовокомунікаційного впливу.

Модулі самостійної роботи

МОДУЛЬ I. ПОНЯТТЯ ПРО МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВПЛИВ

Тема 1. Поняття інформаційного комфорту, методи його встановлення.

1. Комунікативна дистанція як спосіб формування рамки комунікації.
2. Оцінка результативності комунікації.
3. Аналіз смислів та змістів комунікації щодо цілісного відображення дійсності.
4. Граф як модель реальності.
5. Функції ієрархічної системи фактів дійсності у творі з позиції ефективності комунікації.

Тема 2. Лінгвістичні засади комунікативної ефективності.

1. Мова як система засобів комунікації.
2. Мовні засоби впливу й мовленнєві фігури.
3. Інформаційний резонанс і позиції комунікаторів.
4. Мова прайм.
5. Мовні засоби інформаційного комфорту.
6. Гумор та засоби його створення.
7. Прагмеми та інформеми. Механізми сенсibilізації прагмем.
8. Універсальні квантифікатори.
9. Модальні оператори можливості та необхідності.
10. Типологія ескпресивів української мови з погляду впливу.
11. Синтаксичні одиниці мови і вплив.
12. Прийоми структурування мовних засобів впливу.

Рекомендована література:

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2004. – 344 с.
2. Викентьев И. Л. Приемы рекламы и PublicRelations. Программы-консультанты: 400 приемов, 200 учебных задач, 20 практических приложений. – СПб.: Изд. дом «Бизнес-Пресса», 2004. – 380 с.
3. Почепцов Г. Г. Коммуникационные технологии. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2001. – 348 с.
4. Березин В. М. Массовая коммуникация: сущность, каналы действия. – М.: Рип-холдинг, 2003. – 174 с.
5. Корнєв М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995. – 304 с.
6. Кохтев Н. Н. Десять эффектов рекламы // http://www.gramota.ru/mag_rub.html.
7. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губернський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
8. Москаленко А. З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
9. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. – М.: Рефл-бук; 2003. – 652 с.

МОДУЛЬ II. ЗАКОНОМІРНОСТІ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАЦІЇ

Тема 1. Умови та критерії ефективної комунікації.

1. Комунікативна ситуація, способи її врахування та зміни при формуванні повідомлення.
2. Закон апперцепції з погляду комунікативної ефективності.
3. Критерії результативності комунікації.
4. Способи оцінки комунікативного потенціалу ситуації спілкування.

Тема 2. Структурування й експресивізація інформації як умова ефективності в комунікації.

1. Поняття „структура повідомлення”.
2. Впливовий потенціал структури.
3. Принципи структурування інформації, помилки структурної організації твору. Комунікативна структура та її характеристика.
4. Прийоми структурного оперування сприймачем інформації.
5. Смыслові ножиці.
6. Прийоми формування підтексту.
7. Додатковий смисл і способи його продукування у творі.
8. Перетасування (card stacking). „Загальний вагон”. Метод негативних груп віднесення. Повторення шаблонних фраз.
9. Структурування комунікативних акцій: метод ініціювання інформаційних хвиль, метод „уявний вибір”.
10. Роль експресії у використанні структурних прийомів впливу.

Рекомендована література:

1. Брайант Дж., Томпсон С. Основы воздействия СМИ: Пер. с англ. – М.; СПб; К.: Узд. Дом „Вільямс”, 2004. – 426 с.
2. Журналистика: проблемы эффективности: Сб. науч. тр. / Редкол.: В. М. Теплюк и др. – Владивосток: Изд-во Дальневосточного ун-та, 1988. – 86 с.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
4. Корнеєв В. М. Підходи до вивчення прихованого текстового впливу // Вісн. Київ. ун-ту. Журналистика. – 2001. – Вип. 9. – С. 75-79.
5. Пронин Е. И. Текстовые факторы эффективности журналистского воздействия. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 158 с.
6. Різун В. В., Непийвода Н. Ф., Корнеєв В. М. Лінгвістика впливу. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2005. – 148 с.
7. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу // <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1005>
8. Стратегія і тактика комунікацій із громадськістю для організацій третього сектора: Методичний посібник / За ред. В. Г. Королька. – К.: 2003. – 216 с.
9. Чекмишев О. В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.
10. Шаповал Ю. Г. Личностные методы повышения эффективности средств массовой информации: Уч. Пособие для студентов. – К.: УМК ВО, 1989. – 64 с.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПИСЬМОВИХ РОБІТ

Загальні вимоги

Всі письмові роботи здаються у друкованому вигляді за загальним стандартом: гарнітура шрифту – TimesNewRoman; кегль – 14; полуторний інтервал; поля – не менше 2 сантиметрів з кожного боку; вирівнювання, крім заголовків, – по ширині. Обсяг реферату - 10-15 сторінок.

За умови виявлення в роботі цитат без посилань, широких цитат обсягом понад 1,5 тисячі символів, більше семи орфографічних або семи пунктуаційних помилок – робота не перевіряється і не зараховується.

Комплексна самостійна робота

Кожне семінарське заняття містить завдання для самостійної роботи. Ці завдання виконуються студентом впродовж всього вивчення курсу і здаються у вигляді окремого документу, де кожне завдання починається з нового аркуша, чітко вказано у заголовку номер та зміст завдання. Наприклад:

Самостійна робота до практичного заняття №1 „Типологія комунікативних ефектів”

Завдання: Укласти й проаналізувати список джерел до теми „Сучасні дослідження масовокомунікаційних процесів” (не менше 5) (**письмово**)

(наводиться список джерел, подається анотація до кожної позиції)

ТВОРЧА РОБОТА

Творча робота є підсумком вивчення курсу, її виконання зараховується як залікова оцінка. Підставою для виконання творчої роботи є успішне складання 1 модулю та особиста рекомендація викладача (дається за результатами модулю). Студенти, які не мають допуску до виконання творчої роботи, складають залік н7а загальних підставах.

Завданням творчої роботи є створення інформаційного повідомлення, рекламного оголошення, сценарію радіо- або телеролика, концепції PR-кампанії.

Творча робота складається з двох елементів: сам інформаційний продукт та його аналіз. Аналіз проводиться у довільній формі, але обов'язково повинен містити такі пункти:

1. Комунікаційна **мета** повідомлюваного.
2. Комунікативні **ефекти**, які актуалізує повідомлюване.
3. **Засоби**, використані для створення комунікативних ефектів.
4. **Аналіз** доцільності обраного підходу з урахуванням комунікативної ситуації, умов інформаційного ринку та поставлених перед повідомленням завдань.
5. **Прогноз** реакції отримувача повідомлення, обґрунтування прогнозу.
6. **Висновок** про ефективність повідомлення (на основі оприлюднення його в дібраній студентом аудиторії) – чи реалізовані ті комунікативні ефекти й та мета, які були заплановані.
7. **Перелік** джерел, які були використані при підготовці роботи.

Теми рефератів до курсу «Масова комунікація та інформація»

1. Типологія комунікативних досліджень у сучасному науковому дискурсі.
2. Критерії ефективності комунікації та її основні складові.
3. Стратегічні й тактичні підходи до організації інформаційної діяльності.

4. Інформаційне (змістове) моделювання в рекламі. Функціонально-смілова характеристика обов'язкових застережних концептів (на матеріалі реклами алкогольних і тютюнових виробів).
5. Журналістика очима менеджера PR.
6. Специфіка рекламного впливу: принципи й ефективність побудови рекламного блоку на телеканалі (за вибором студента).
7. Специфіка рекламного впливу: ефекти зовнішньої реклами. Плакат і його модернізовані форми.
8. Специфіка рекламного впливу: брендинг та тенденції його розвитку в Україні.
9. Експертна оцінка як технологія комунікативного впливу.
10. Прийоми структурування змісту твору, їх використання у ЗМІ.
11. Прийоми реклами та технологічний аспект комунікації, способи використання рекламних прийомів у журналістському матеріалі.
12. Потенційні можливості НЛП у комунікаційних технологіях.
13. Риторичні прийоми маніпуляції та особливості їх використання в масовоінформаційній діяльності.
14. Типи девіацій, їх вияв у масовоінформаційній діяльності.
15. Панорама політичних стратегій, їх комунікативна реалізація (на матеріалі політичної реклами).
16. Закономірності логіко-семантичного оперування сприймачем у масовоінформаційній діяльності.
17. Принципи позиціонування суб'єктів комунікативної дії в національному інформаційному просторі.
18. Аналіз рекламного твору: вади, причини неадекватності та способи усунення вад.
19. Аналіз PR-стратегії з позиції її комунікативного вираження: типологія прийомів та характеристика доцільності їх використання.
20. Ефективна реклама (практичний проект).
21. Ефективний PR (практичний проект, сценарій).
22. Ефективна стаття (практичний проект).
23. Граф як модель реальності.
24. Ефективність висловлювання як комунікативна модель (практичний проект).
25. Ефективність НЛП: ситуації, прийоми, прогноз результатів (практичний проект, сценарій).
26. Комунікативний ефект як результат сприймання медійного матеріалу.
27. Забезпечення комунікативної мети в багатовекторній та розмежованій у часі комунікаціях.
28. Основні засоби інформаційного комфорту.
29. Ефективні прийоми в інформаційних акціях.
30. Етичні складові масовокомунікаційної діяльності.
31. Типові ефекти актуального медійного простору та наслідки їх продукування.
32. Етичні складові масовокомунікаційної діяльності.
33. Типові ефекти актуального медійного простору та наслідки їх продукування.
34. Типологія помилок автора й редакторського колективу при формуванні комунікативного ефекту.
35. Проблема забезпечення комунікативної мети в багатовекторній та розмежованій у часі комунікаціях.

Питання до заліку

1. Масова комунікація як явище.
2. Поняття про масову комунікацію. Визначення масової комунікації.
3. Комунікація як процес та його ознаки.

4. Модель масової комунікації.
5. Функції масової комунікації.
6. Природа масової комунікації.
7. Періоди розвитку масової комунікації (доіндустріальний, індустріальний, новітній) та їх етапи.
8. Характер масової комунікації.
9. Система масової комунікації.
10. Структура масової комунікації.
11. Внутрішньоособистісна, міжособистісна, внутрішньо-групова, міжгрупова, масова комунікація.
12. Типи комунікації за масштабністю процесу комунікації, за ступенем організованості.
13. Форми комунікації.
14. Моделі комунікації.
15. Види масової комунікації.
16. Масмедійні комунікації.
17. Рекламна комунікація.
18. PR-комунікації.
19. Пропагандистська комунікація.
20. Агітаційна комунікація.
21. Фактори масової комунікації.
22. Людські (особистісні) фактори масової комунікації.
23. Інструментально-технологічні фактори масової комунікації.
24. Ситуаційні фактори масової комунікації.
25. Маси. Формування мас, їх види та ознаки.
26. Поняття про маси. Визначення мас.
27. Види мас. Стихійні і штучні маси. Ознаки маси.
28. Фази існування маси. Масифікація. Натовп і публіка.
29. Масова аудиторія. Настрої, думки, свідомість і поведінка мас.
30. Комунікатори і комуніканти як суб'єкти комунікації.
31. Поняття про професійного комуніканта.
32. Професійний і соціальний аспекти діяльності професійних комунікантів.
33. Типи комунікантів у масовій комунікації. Творче й виробниче в діяльності професійних комунікантів.
34. Історія інформаційного розвитку суспільства. Періодизація та об'єкти дослідження.
35. Періоди засобів локальної, напівмасової, масової передачі інформації.
36. Поняття інформації та загальні її властивості.
37. Природа інформації.
38. Якість інформації: характеристика основних її форм.
39. Новизна інформації.
40. Цінність та своєчасність інформації.
41. Достовірність інформації.
42. Суспільна й масова інформація та основні її функції.
43. Основні види інформації. Визначення інформації в різних науках.
44. Суспільні ролі масової інформації.
45. Функції масової інформації.
46. Створення й види опрацювання повідомлень масової інформації.
47. Джерела інформації.
48. Методи створення повідомлень.
49. Види аналітико-синтетичного опрацювання повідомлень масової інформації.
50. Автоматизація опрацювання повідомлень.

51. Основні принципи інформаційних відносин. Забезпечення власного інформаційного продукту в національному інформаційному просторі.
52. Національний інформаційний простір України. Суб'єкти національного інформаційного простору.
53. Основні межі національного інформаційного простору України.
54. Концепція розвитку теле- інформаційного простору України.
55. Цінність інформації.
56. Масова комунікація в державі.
57. Інформаційний простір держави.
58. Закони України про інформацію.
59. Органи керування інформаційним простором.
60. Інформаційна політика держави.
61. Характеристика принципів інформаційних відносин.
62. Інформаційна галузь держави. Інформаційна безпека держави, інформаційні війни, методи захисту.
63. Масовий вплив як комунікаційний процес
64. Основи масовокомунікаційного впливу
65. Визначення масовокомунікаційного впливу
66. Концептуальні засади масовокомунікаційного впливу
67. Професійні засади масовокомунікаційного впливу
68. Види масовокомунікаційного впливу (масове зараження, масова сугестія, масова маніпуляція).
69. Види масовокомунікаційних технологій
70. Настрої, думки, свідомість і поведінка мас.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наукове видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.
2. Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.
3. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К.: Освіта, 1999.
4. Квіт С. Масові комунікації: Підручник. – К.: Вид. Дім “Києво-Могилянська академія”, 2008.
5. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.— К.: Либідь, 1997. – 216 с.
6. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об’ява, 1998. – 334 с.
7. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999.
8. Різун В. В. Теорія масової комунікації. Підручник. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с.
9. Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Джеймс, Лалл. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С.”, 2002.
2. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
3. Корнев М. Н., Фомічова В. М. Психологія масової поведінки / Ін-т після-дипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – К., 2000.
4. Набруско В. І. Формування громадської думки в умовах легітимації політичної влади (масовокомунікативний вимір). Наукова робота на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук. Науковий керівник доктор філологічних наук В. В. Різун / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка; Інститут журналістики. – Київ, 2007.
5. Назаров М. М. Массовая коммуникация в современном мире: Методология анализа и практика исследования. – М.: Институт социологии РАН, 2002.
6. Ольшанский Д. В. Психология масс. – СПб: Питер, 2001.
Основы творческой деятельности журналиста. – СПб., 2000. – 185 с.
7. Партико З. В. Образна концепція теорії інформації. – Монографія. Л: Видавн. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 134 с.
8. Пронин Е.И. Текстовые факторы эффективности журналистского воздействия. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 158 с.
9. Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.
10. Рендол Д. Універсальний журналіст. – К.ТАСІС- Бі-Бі-Сі, 2007. – 150 с.
11. Різун В.В. Природа й структура комунікативного процесу // <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1005>
12. Різун В. В., Мелещенко О. К. Інформаційні мережі в засобах масової інформації. Канал ИНФО-ТАСС / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 1992. – 96 с.
13. Різун В. В. Основи комп'ютерного набору і коректури: Підручник. – К.: Либідь, 1993. – 172 с.
14. Самарцев О. Р. Творческая деятельность журналиста. – Спб., 2008.

15. Свириденко С. С. Современные информационные технологии. – М.: Радио и связь, 1989. – 300 с.
16. Смирнов С. В. Становление основ общественного производства (Материально-технический аспект проблемы).- К.: Наук. думка, 1983.- 260 с.
17. Толкачова Н. Звичаєве право: Навчальний посібник.— 2-е вид. перероб. і доп. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2006. – 367 с.
18. Чічановський А. А. Новина в журналістиці. – К.: Грамота, 2003.
19. Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.
20. Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.
21. Юрченко А. О. Специфіка комунікативних ефектів аналітичних статей (на прикладі матеріалів інтернет-видання «Українська правда»). Спеціальність 8.030201 – журналістика. Наукова робота на здобуття кваліфікації магістра. Науковий керівник к. філол. н, доц. Чекмишев О. Д.; Науковий консультант к. філол. н., асистент Корнєєв В. М. / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка; Інститут журналістики. – Київ, 2007.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:

1. Квіт С. Масові комунікації: Підручник // http://pidruchniki.ws/13761025/zhurnalistika/klyuchovi_ponyattya_masovih_komunikatsiy
2. Редакційні настанови Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм // www.bbc.co.uk
3. Різун В.В. Маси // <http://journlib.univ.kiev.ua/Mass.pdf>
4. Різун В.В. Природа й структура комунікативного процесу // <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1005>
5. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_sk/2010_2/files/SC210_05.pdf